

ใช้เฉพาะในราชการ ไม่เป็นสิ่งพึงเปิดเผย

บันทึก

เรื่อง การใช้ข้อบังคับระหว่างประเทศว่าด้วยการจับสัตว์น้ำในเขตพรมแดนแม่น้ำโขง

คณะกรรมการกฤษฎีกา (อนุกรรมการร่างกฎหมายชุดที่ ๒) ได้พิจารณาปัญหาของกระทรวงเกษตรธิการเรื่องการใช้ข้อบังคับระหว่างประเทศว่าด้วยการจับสัตว์น้ำในเขตพรมแดนแม่น้ำโขง ซึ่งส่งมาโดยหนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ ฎ. ๗๕๕/๒๕๘๑ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๘๑ แล้ว

ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ และผู้แทนกระทรวงเกษตรธิการได้มาร่วมการประชุมด้วย

ที่ประชุมเห็นพ้องกันเป็นเอกฉันท์ว่า

๑. เรื่องนี้ไม่มีปัญหาเกี่ยวแก่เขตพรมแดนว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยอากรน้ำมันนั้นใช้บังคับในเขตพรมแดนได้หรือไม่เลย เพราะแม่น้ำโขงไม่ใช่เขตพรมแดนระหว่างประเทศ สยามกับอินโดจีนของฝรั่งเศส เขตพรมแดนระหว่างประเทศสยามกับอินโดจีนของฝรั่งเศสนั้น คือเส้นสมมติซึ่งถือตามร่องน้ำลึก (Thai – wag) ของแม่น้ำโขงดินแดนแต่ละข้างของเส้นสมมตินี้ย่อมเป็นของประเทศสยามและอินโดจีนของฝรั่งเศสตามลำดับ ประเทศสยามและอินโดจีนของฝรั่งเศสย่อมมีอำนาจอธิปไตย และอำนาจศาลเหนือดินแดนนั้น ๆ การกระทำผิดย่อมไม่สามารถจะเกิดได้เฉพาะที่ตรงเส้นสมมติ ย่อมจะต้องเกิดในดินแดนในอำนาจอธิปไตยของฝ่ายหนึ่งเสมอไป

๒. ปัญหาที่พึงพิจารณานั้นคือว่า เมื่อร่างข้อบังคับครั้งแรกข้อ ๑๑ และข้อ ๑๒ ซึ่งมีบทลงโทษผู้กระทำการจับสัตว์น้ำโดยละเมิดต่อข้อบังคับโดยเฉพาะได้ถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไขเสียแล้ว คงไว้แต่ข้อ ๑๓ (ซึ่งได้แก้ไขเป็นข้อ ๑๐) มีความว่า “แต่ละประเทศต้องใช้กฎหมายอาญาแห่งประเทศของตนบังคับต่อการกระทำผิดซึ่งทำขึ้นในดินแดนของตน” ตามความในข้อ ๑๐ นี้ เมื่อมีผู้กระทำความผิดข้อบังคับขึ้น จะนำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติอากรค่าน้ำมาเป็นบทลงโทษได้หรือไม่

ปัญหาข้อนี้ เมื่อได้พิจารณาข้อความในพระราชบัญญัติอากรค่าน้ำ ร.ศ. ๑๒๐ และพระราชบัญญัติ-แก้ไขเพิ่มเติมประกอบกับคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศและผู้แทนกระทรวงเกษตรธิการแล้ว เห็นว่า แม้ข้อห้ามในพระราชบัญญัติอากรค่าน้ำจะตรงกับข้อบังคับว่าด้วยการจับสัตว์น้ำฯ เป็นส่วนมาก แต่หาตรงกันทีเดียวไม่ และข้อห้ามตามพระราชบัญญัติอากรค่าน้ำที่จะเป็นความผิด ก็เป็นข้อห้ามที่มีตัวบทหรือกฎกระทรวงหรือเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินั้นกำหนดไว้ ซึ่งหารวมถึงข้อห้ามตามข้อบังคับระหว่างประเทศด้วย

ไม่ เมื่อเป็นเช่นนี้ แม้ในเวลานี้พระราชบัญญัติอากรค่าน้ำจะได้ใช้บังคับตลอดราชอาณาจักรแล้วก็ตาม ก็ยังใช้บังคับแก่ผู้กระทำละเมิดข้อบังคับกับระหว่างประเทศนี้ไม่ได้

กรรมการร่างกฎหมาย จึงขอเสนอว่า เพื่อจะให้ข้อบังคับระหว่างประเทศนี้ใช้บังคับในดินแดนประเทศสยามได้โดยบริบูรณ์ ควรออกพระราชบัญญัติฉบับหนึ่งให้ใช้ข้อบังคับว่าด้วยการจับสัตว์น้ำในแม่น้ำโขงซึ่งรัฐบาลสามและรัฐบาลฝรั่งเศสได้ตกลงกันไว้เป็นกฎหมาย ให้แบบข้อบังคับดังกล่าวแล้วไว้ท้ายพระราชบัญญัติดังที่ได้เคยปฏิบัติมาแล้วหลายรายในเรื่องที่คล้ายคลึงกันนี้ อนึ่ง ในพระราชบัญญัตินั้นควรมีมาตราหนึ่งบัญญัติว่าให้อยู่ในเวลานั้น ตามคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงเกษตรธิการว่า มาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติอากรค่าน้ำ ร.ศ. ๑๒๐ ใช้บังคับได้ในความผิดต่าง ๆ อันอาจเกิดขึ้นตามข้อบังคับนั้น หากมาตรานี้คุ้มครองไม่ถึงก็เป็นการง่ายที่จะบัญญัติเพิ่มเติมในกฎหมายว่าด้วยอากรค่าน้ำ

ผู้แทนกระทรวงเกษตรธิการ เห็นชอบด้วยวิธีดังกล่าวแล้ว และรับจะไปร่างพระราชบัญญัติขึ้นตามความในบันทึกนี้

ผู้รักษาการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา
สิงหาคม ๒๔๘๑